

Ірина Дегтярєва, Ольга Григораш, Віктор Ченцов

Механізм фінансування вищої освіти в Україні на рівні країни та на місцевому рівні

Незважаючи на позитивні зміни у сфері вищої освіти в Україні після введення в дію нового Закону у 2014 році, система державного фінансування все ще залишається високоцентралізованою і значною мірою залежною від бюджету на основі методів бюджетного планування, які, у випадку браку ресурсів, стають більш недосконалими та неефективними.

Сучасна система розподілу «держзамовлення на підготовку фахівців з вищою освітою» не забезпечує рівну та чесну конкуренцію між топ-10 університетами та рештою університетів, особливо у регіонах, і не може гарантувати вступ на місця держзамовлення усім абітурієнтам з високими результатами Зовнішнього Незалежного Оцінювання. В той же час, лише мала частка випускників працюють за спеціальністю. Ситуація на ринку праці не заохочує випускників до роботи у державних установах, що перешкоджає розвитку державного сектору економіки, особливо в регіонах. Це доводить, що система розподілу державного фінансування між закладами вищої освіти в Україні потребує негайного реформування.

Метою статті є аналіз сучасної системи фінансування вищої освіти в Україні на рівні країни та на місцевому рівні, а також розробка пропозиції щодо її вдосконалення, враховуючи успішний позитивний досвід, та за допомогою наступних методів: огляд літератури, метод ретроспективного аналізу для дослідження видатків бюджету, визначення чистої поточної вартості для розрахунку державних витрат. Наостанок, розроблено конструктивну пропозицію для реформування механізму державного фінансування вищої освіти.

Ключові слова: вища освіта, державне фінансування, держзамовлення, освітнє кредитування.

Класифікація JEL: I22.

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Ірина Дегтярєва, Ольга Григораш, Віктор Ченцов

Механизм финансирования высшего образования в Украине на уровне страны и на местном уровне

Несмотря на позитивные изменения в сфере высшего образования в Украине после введения в действие нового Закона в 2014 году, система государственного финансирования все ещё остается высокоцентрализованной и в значительной степени, зависимой от бюджета на основе методов бюджетного планирования, которые, в случае недостатка ресурсов, становятся более несовершенными и неэффективными.

Современная система распределения «госзаказа на подготовку специалистов с высшим образованием» не обеспечивает равную и честную конкуренцию между топ-10 университетами и остальными университетами, особенно в регионах, и не может гарантировать поступление на места госзаказа всем абитуриентам с высокими результатами Внешнего Независимого Оценивания. В то же время, только малая доля выпускников работают по специальности. Ситуация на рынке труда не поощряет выпускников к работе в государственных учреждениях, что препятствует развитию государственного сектора экономики, особенно в регионах. Это доказывает, что система распределения государственного финансирования между заведениями высшего образования в Украине требует немедленного реформирования.

Целью статьи является анализ современной системы финансирования высшего образования в Украине на уровне страны и на местном уровне, а также разработка предложения касательно её совершенствования, учитывая успешный позитивный опыт, и при помощи следующих методов: обзор литературы, метод ретроспективного анализа для исследования расходов бюджета, определение чистой текущей стоимости для расчета государственных расходов. Напоследок, разработано конструктивное предложение для реформирования механизма государственного финансирования высшего образования.

Ключевые слова: высшее образование, государственное финансирование, госзаказ, образовательное кредитование.

Классификация JEL: I22.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.